

ODRODZENIE RZECZYPOSPOLITEJ – LUDZIE ODDYCHAJĄ WOLNOŚCI POWIETRZEM (KL. VII)

JULIA
MIŚKOWICZ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii dla szkoły podstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Beata Falkowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
dr Anna Araucz
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł zajęć/lekcji

Odrodzenie Rzeczypospolitej – ludzie oddychają wolności powietrzem (kl. VII)

Cele ogólne

- zapoznanie z rozwojem II Rzeczypospolitej.

Cele operacyjne

Uczeń:

- charakteryzuje społeczną, narodowościową i wyznaniową strukturę państwa polskiego;
- omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich;
- ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza powstanie Gdyni, magistrali węglowej i Centralnego Okręgu Przemysłowego **z uwzględnieniem treści edukacji regionalnej – życie po wojnie w Trybszu – szkoła, rozbudowa wsi, wodociąg itd.;**
- podaje najważniejsze osiągnięcia kulturalne i naukowe Polski w okresie międzywojennym.

Uczeń ze SPE:

- ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza powstanie Gdyni, magistrali węglowej i Centralnego Okręgu Przemysłowego **z uwzględnieniem treści edukacji regionalnej – życie po wojnie w Trybszu – szkoła, rozbudowa wsi, wodociąg itd.;**
- podaje najważniejsze osiągnięcia kulturalne i naukowe Polski w okresie międzywojennym.

Metody/techniki/formy pracy

praca w grupach, eksperyment.

Środki dydaktyczne

źródła/podręcznik, mapa, trzy rodzaje klocków (różnych).

Opis przebiegu zajęć/lekcji

1. Nauczyciel przynosi do klasy różne rodzaje klocków. Poleca uczniom, by coś z nich zbudowali pod warunkiem użycia wszystkich rodzajów klocków. Uczniowie budują, ale sprawia im trudność połączenie klocków. Nauczyciel tłumaczy, że każdy rodzaj klocków to inny zabór.
2. Nauczyciel dzieli uczniów na trzy grupy. Każda z nich odpowiada jednemu zaborcy. Grupy charakteryzują poszczególne zabory, starają się opisać, co w nich pozostało po odzyskaniu niepodległości – tak w sferze politycznej, jak społecznej, gospodarczej czy materialnej. Nauczyciel pozwala uczniom korzystać z notatek z wcześniejszych lekcji czy innych źródeł.
3. Nauczyciel zwraca uwagę, że scalenie ziem polskich było bardzo trudne, zwłaszcza że wiele znanych osób przebywało na emigracji.

4. Uczniowie odpowiadają na pytanie, czy Polacy byli w stanie pogodzić wszystkie różnice. Nauczyciel wskazuje na euforię Polaków po odzyskaniu państwa, ale przypomina też o walkach o granice.
5. W domu uczniowie tworzą mapę myśli, obrazującą proces scalania terenów pozaborowych w jeden organizm państwowy.

Komentarz metodyczny

1. Nauczyciel może lekcję zilustrować nagraniami piosenek. Od *Pierwszej Brygady* po *Goń bolszewika*. Pieśni te pochodzą z przełomu XIX i XX wieku i ukazują nie tylko żołnierski trud, ale pamięć i tęsknotę Polaków do ojczyzny.
2. Nauczyciel może wypisać kilka podstawowych pytań, na które **uczeń ze SPE** powinien znaleźć odpowiedź, czytając dany materiał. Pozostawia większą ilość czasu na przygotowanie. W czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomaga ucznia ze SPE, daje więcej czasu na przypomnienie oraz dyskretnie naprowadza. Nauczyciel stosuje techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie, wprowadza dodatkowe środki dydaktyczne, np. ilustracje, plansze, uproszczone mapki, schematy, zakreślacze itp. Często podchodzi do ucznia w trakcie samodzielnej pracy, w celu udzielania dodatkowej pomocy lub wyjaśnień. Nauczyciel premiuje samodzielność wykonania pracy. Stosuje inną formę oceny, np. pochwałę, naklejkę, ułatwienie zdobycia sprawności (opis w programie). Może pozwolić na przygotowanie części prac domowych w domu, a także na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach.
3. Kształcone kompetencje:
 - **w zakresie rozumienia i tworzenia informacji** – poprawność wypowiedzi uczniów, czytanie i słuchanie ze zrozumieniem, wyrażanie się w sposób precyzyjny i zwięzły;
 - **w zakresie umiejętności uczenia się** – zarządzanie własnym czasem, rozwiązywanie problemów, zdobywanie, przetwarzanie, ocenianie i przyswajanie nowych informacji;
 - **obywatelskie** – świadomość i rozumienie tożsamości kulturowej własnego kraju w interakcji z innymi kulturami oraz umiejętność zobaczenia i zrozumienia różnych punktów widzenia;
 - **w zakresie przedsiębiorczości** – kreatywność, zarządzanie i wdrażanie projektu oraz umiejętność współpracy w zespole;
 - **w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej** – świadomość dziedzictwa kulturowego własnego kraju i Europy oraz ich miejsca w świecie, szacunek dla odmiennych kultur.
4. **Treści interdyscyplinarne:** edukacja regionalna (historia lokalna).